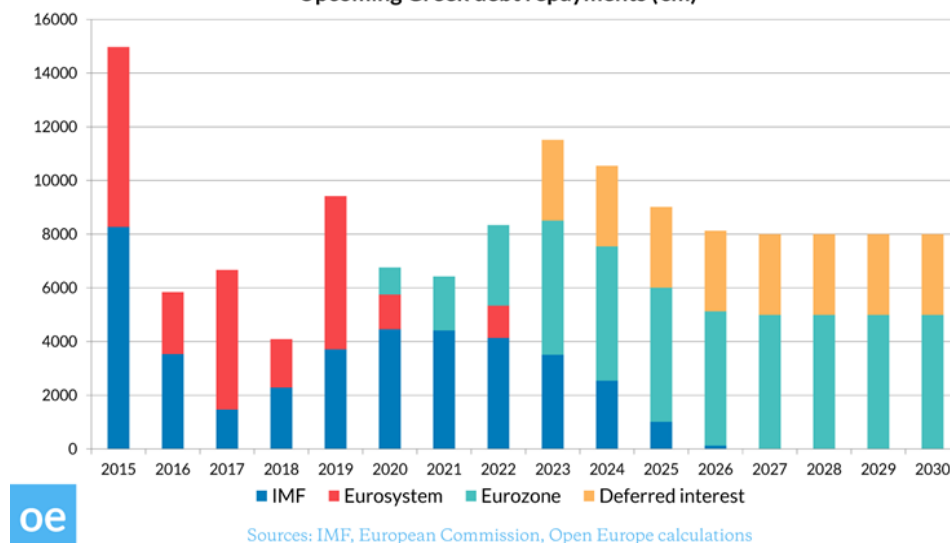

V roku 2015 by malo Grécko vrátiť 15 miliárd eur Eurozóne a MMF.

Všetci sa dohodli, že sa skúsia dohodnúť

Grécke hodiny tikajú mimoriadne rýchlo. Nejaká dohoda by mala byť na stole do 28. februára, inak hrozí stopnutie programu ELA pre grécke banky a pomerne rýchly rozvrat gréckych verejných financií, keďže na fungovanie verejného sektora v najbližších pár mesiacoch chýba pár miliárd. Ako na potvoru by malo Grécko totiž v roku 2015 vrátiť skoro sedem miliárd eur Eurozóne a viac ako osem miliárd MMF.

Upcoming Greek debt repayments (€m)

Stredajšie rokovanie v Bruseli bolo napínavé, dohodu však neprinieslo.

Stredajšie rokovanie v Bruseli, ktoré bolo minimálne tak napínavé ako to paralelné v Minsku, dohodu neprinieslo. Dohoda na najbližšie mesiace už bola upečená – a to tak, že niektorí politici (napríklad nemecký minister financií Schäuble) dokonca rokovanie v noci opustili s pocitom hotovej veci. Grécky minister financií však pred podpisom spravil posledný telefonát do Atén a zamietol ho. Takže zase od začiatku.

Varoufakis brázdí ako anjel apokalypsy a prská síru na veriteľov. Premiér Tsipras sa so zaťatou päsťou a bez kravaty stal miláčikom ľavicovej mládeže Európy. Na Nemcov sa útočí, ako keby začali ďalšiu svetovú vojnu, ktorej obeťou sú Gréci. Preto treba po piatich rokoch troška pripomenúť fakty: Za krízu v Grécku môžu grécki politici.

Do Eurozóny vstupovali s gigantickým dlhom viac ako 100% HDP. V roku 2006, keď na vrchole boomu mali rast takmer 6% HDP, ich deficit dosahoval 5,2% HDP. A keď prišla kríza, v roku 2010 dosiahol schodok famózných -15,7% HDP. Prílev eurokapitálu si užívali – grandiózna olympiáda, aténske metro, letisko, električková sieť, rozširovanie a modernizácia 2000 km diaľnic, veľká armáda (napr. 150 lietadiel F-16). Alebo inak – kým mzdy nemeckých pracovníkov medzi rokmi 2000 - 2007 kumulatívne narástli o 9,4%, mzdy gréckych o viac ako 50%. A to pri minimálnom raste produktivity.

Grécko si do roku 2008 užívalo euro bublinu, z ktorej prišlo tvrdé vytriezvenie.

Grécko si do roku 2008 užívalo obrovskú euro bublinu, z ktorej prišlo tvrdé vytriezvenie. Zrazu sa ukázalo, že Gréci nie sú ani zďaleka takí bohatí, ako si mysleli. Vláda pristúpila na tvrdé podmienky obrovskej pomoci, na ktorú sa poskladala celá Európa. Nebolo to najšťastnejšie riešenie. Ale ak dnes Tsipras protestuje proti „úsporám“, treba si uvedomiť, aké „úspory“ by prišli, ak by Grécko v roku 2010 skrachovalo a vystúpilo z Eurozóny. Muselo by okamžite zo dňa na deň škrtnúť obrovskú časť štátnych výdavkov. Nemalo by žiaden čas po percentíčkach znižovať deficit, ako mu to umožnil

bailout. Muselo by okamžite zaviesť vyrovnaný rozpočet. Nie kvôli Merkelovej, nie kvôli Trojke, ale kvôli tomu, že by jednoducho nemalo peniaze, keďže grécke dlhopisy v tej dobe nikto nechcel. Zavedenie novej drachmy by prinieslo veľký prepad kúpnej sily Grékov.

Grécko potrebuje peniaze, a to rýchlo. Grécki vyjednávači žonglujú s balíkom návrhov.

Ale keby bolo keby, boli by sme v ekonomickom nebi. Situácia je, aká je – Grécko potrebuje peniaze, a to rýchlo. Grécki vyjednávači žonglujú s balíkom návrhov. Niektoré návrhy sa uskutočnia asi aj bez dohody. Napríklad navrhované zníženie primárneho prebytku z 3% na 1,5% HDP pri aktuálne zníženom výbere daní v Grécku príde samé od seba. Prípadne požiadavka vrátiť Grécku úroky z dlhopisov, ktoré vlastní ECB (necelé dve miliardy eur), je predstaviteľná. ECB už aj v minulosti rôznymi kanálmi pomohla. Ťažšie bude dohodnúť sa na zmene reforiem. Nová vláda požaduje zrušenie 30% reforiem, ale nie je jasné ktorých. Tie, ktoré sú najdôležitejšie pre Trojku (pracovný trh, dôchodkový systém) sú zároveň najbolestivejšie pre gréckych voličov. Aj návrh vydať dodatočných 8 miliárd pokladničných poukážok (krátkodobý dlh) je v momentálnej situácii dosť nereálny. ECB by kvôli tomu totiž musela navýšiť ELA, pretože tieto poukážky sú nakupované prakticky len gréckymi bankami. A tie majú likvidity málo, akúkoľvek dodatočnú by získali len cez ELA. Vo vzduchu visí ešte nevyplatená tranža 7,2 miliardy eur z balíka Troiky a v prasiatku nazývanom Helénsky finančný fond stability je schovaných 11 miliárd eur ako pozostatok rekapitalizácie gréckych bánk v roku 2012. Tie však majú slúžiť ako rezerva v prípade nových bankových problémov.

Momentálne sa rokuje o tom, ako Grécko prežije najbližšie mesiace.

Momentálne sa nerokuje o nejakom definitívnom riešení ale len o tom, ako Grécko prežije najbližšie mesiace. Európa miesto spomenutého gréckeho balíka ponúkla protistrane jednoduché predĺženie súčasného balíka pomoci o pol roka. Z hore uvedených ingrediencií by sa dalo niečo namiešať, no jedna strana by musela ustúpiť. Problém je, že obe strany, a najmä ich voliči, majú pocit, že za posledných päť rokov ustupovali už dosť.

Istá je jediná vec. Trh neustúpi.

Martin Vlachynský
12.2.2015